

Velehrad – slavnost svatých Cyrila a Metoděje
5. července 2019

Eminence, vážený pane kardinále, vážený otče arcibiskupe Graubnere, vážení spolubratři biskupové, drazí kněží, jáhni, řeholníci a řeholnice, vážení představitelé veřejného života, milí televizní diváci, drazí bratři a sestry v Kristu.

Předně bych chtěl vyjádřit svou vděčnost za pozvání, abych byl hlavním celebrantem a kazatelem u příležitosti této národní pouti a slavnosti svatých Cyrila a Metoděje. Považuji to za velkou čest a požehnání.

Když jsem byl malý kluk, od mých asi devíti let jsme v rodině měli takové nedělní zvyklosti. Chodívali jsme brzy ráno na mši, při které jsme můj mladší bratr a já ministrovali. Pak jsme šli do pekařství nakoupit pečivo na velkou nedělní snídani, ke které jsme zasedli, když jsme přišli z kostela zpátky domů. Pokud to počasí dovolovalo, často jsme potom chodívali na dlouhou procházku, zatímco maminka zůstávala doma a připravovala večeři a přitom pečovala o nejmenší děti, které byly příliš malé na to, aby s námi chodily na výšlapy. Pamatuji si, že když bylo chladno a my jsme se po celém dnu venku vrátili domů, bylo doma teplo a celý dům prostupovala vůně masa, které se peklo v troubě. Byl to příslib vynikajícího jídla. Po řadu let jsme takto trávili každou neděli. Jsem si jist, že mnozí z vás mají také podobné zážitky, které obohacují rodinný život.

Evangelium poukazuje na to, že to samé platí pro Svatou rodinu, Ježíše, Marii a Josefa. Byli věrní svým tradicím a účastnili se důležitých událostí, které byly charakteristické pro život židovské rodiny. Čtyřicet dnů po narození byl Ježíš představen v chrámu a Lukášovo evangelium několikrát zmiňuje, že jednali ve shodě se Zákonem Páně. Tentýž evangelista vypráví o tom, co zažil Ježíš, když mu bylo dvanáct let, na pouti do Jeruzaléma, na velikonoční svátky, kam jeho rodiče, Maria a Josef, každoročně podle Zákona Páně putovali. Během Ježíšova veřejného působení evangelisté zdůrazňují, a to několikrát, že Ježíš byl v sobotu přítomen v synagoze, jak bylo jeho zvykem.

Když přišel Ježíš do Nazareta, předčítal část z knihy proroka Izaiáše: „Duch Páně je nade mnou, proto mě pomazal, poslal mě, abych přinesl chudým radostnou zvěst, abych vyhlásil zajatým propuštění a slepým navrácení zraku, abych propustil zdeptané na svobodu, abych vyhlásil milostivé léto Páně“ (Lk 4,18-19). Poté, co dočetl, těm, kteří byli shromážděni v synagoze, řekl: „Dnes se naplnilo toto Písmo, které jste právě slyšeli“ (Lk 4,21).

Ježíš opravdu naplnil příslib spásy, který byl dán Božím lidu ústy velkých proroků, tím, že sám sebe obětoval na kříži. Bůh volá Izaiáše, aby zvěstoval

poselství plné útěchy: aby zvěstoval radostnou zprávu pokorným, obvázal ty, jimž puká srdce, oznámil zajatým propuštění, svobodu uvězněným, hlásal Hospodinovo milostivé léto. Ježíš svým křížem přináší radostnou zprávu Boží lásky nám, kteří jsme sklíčení svými slabostmi a pády. Vyhláší svobodu a propuštění nám, kteří jsme zajatci a vězni hříchu. Vyhláší nám nejen milostivý rok, ale milostivý celý život, tedy celý život v blízkosti Boha, který nás miluje, přichází k nám a přebývá v našich srdcích.

Korint bylo přístavní město plné všech druhů neřestí typických pro taková místa. Navíc, pokud šlo o náboženství, lidé si mohli vybrat z řady filozofií, věrouk a sektářských učení. V tomto náročném prostředí plném výzev byla komunita křesťanů vybízena k tomu, aby hlásala evangelium. Svatý Pavel jim říká, aby se nenechali ovládnout malomyslností, protože nehlasají sebe, ale Ježíše Krista, světlo, které zazářilo v temnotách nevědomosti a v srdcích věřících, aby je osvítilo poznáním Boží velebnosti, která je na Kristově tváři.

Poslání svěřené církvi, aby hlásala radostnou zvěst o Ježíši Kristu, vyžaduje oddanost a soustředěný zájem. Věřící jsou voláni k tomu, aby dávali to nejlepší z toho, čím jsou a co mají, a musí se vyvarovat všeho, co je rozptyluje a odvádí jejich pozornost od Ježíšovy osoby.

To je jádro poučení, které Ježíš dává apoštolům v dnešním úryvku evangelia. Pán si byl velmi dobře vědom, že jak oni, tak ti, kteří přijdou po nich, budou mít materiální a fyzické potřeby. V širším slova smyslu také věděl, že církev, jako společenství, bude mít materiální potřeby, aby mohla vykonávat své poslání. Za příklad si lze vzít třeba vzdělávací instituce nebo zařízení poskytující zdravotní péči, které potřebují finanční prostředky, aby mohly fungovat. Není třeba, abych líčil celé dějiny církve posledních dvaceti staletí, ale je jasné, že se duchovní a členové církve někdy neřídili poučením daným Pánem Ježíšem a nechali se rozptýlit jinými zájmy – politickou mocí, penězi, pohodlným životem, osobními zájmy – které vrhly stín na integritu poslání, do kterého byli zapojeni.

Dnešní evangelium poukazuje ještě na jednu záležitost, a tou je skutečnost, že apoštolové byli poslání po dvou. Nečekalo se tedy od nich, že budou vykonávat své poslání úplně sami, ale ve společenství s ostatními, s bratry a sestrami patřícími do církve. Toto podtrhuje to, co svatý Pavel říkal Korint'ánům: nehlasáme své vlastní poselství, ale poselství evangelia, které nám oznamuje, že Boží království je blízko.

Dnes oslavujeme svaté Cyrila a Metoděje, kteří byli poslání, po dvou, jako apoštolové v evangeliu. Byli to dva muži, dva bratři, kteří se vydali na cestu ze svého domova v Soluni a začali hlásat evangelium lidem, našim předkům, kteří ještě neznali osobu Ježíše Krista. Vydali ze sebe to nejlepší a dědictví, které nám předali, je úžasné: víra, modlitba, zpěvy, jazyk, tradice a mnoho dalšího.

Když se podíváme kolem sebe, na baziliku a obnovené prostranství, můžeme si jen vážit zručnosti a smyslu pro detail, které tomu všemu propůjčuje tuto nádheru. Také si považujeme oddanosti a zájmu, které má tolik lidí v mnoha aspektech moderního života, což je patrné v obrovském pokroku a v řadě výzkumů v oblasti vědy a techniky.

Dnešní svět se vyznačuje stejnými obtížemi a výzvami, kterým čelily první křesťanské komunity v Korintu. Je zde tolik nespravedlnosti a zlo je ve společnosti skutečně přítomno. Je zde na výběr tolik různých filozofií a náboženských směrů. My se, jako svatí Cyril a Metoděj, zavazujeme k tomu, že zcela dáme to nejlepší z toho všeho, čím jsme a co máme, abychom hlásali slovy i skutky radostnou zvěst evangelia Ježíše Krista. Světu, který hledá cíl a smysl, nabízíme poselství víry, naděje a především lásky.